

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tematický celek Dýchací soustava, cévní soustava

Cíl laboratorní práce

Cílem pokusu je stanovit množství vydechaného CO₂. Žáci si zopakují pojmy vnitřní a vnější dýchání, připomenou stavbu dýchacího ústrojí člověka. Zároveň si zopakují význam krve pro přenos dýchacích plynů. Využijí znalostí z kapitoly analytické chemie téma acidimetrie. Připomenou si rozpustnost či nerozpustnost některých anorganických sloučenin.

Konkrétní úkoly

1. sestavení Mullerových chlopní a zkouška jejich funkce
2. provedení chemických reakcí
3. titrační stanovení koncentrace roztoků Ca(OH)₂
4. chemické výpočty
5. doplnění pracovního listu

Časová náročnost:

90 minut (pokud jsou připraveny všechny potřebné roztoky)

Potřebné pomůcky:

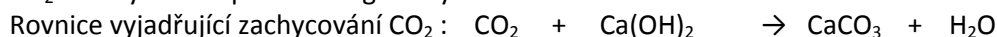
Pro skupinu:

- 2 promývací válce
- T trubice
- 2 pryžové hadičky
- byreta s nálevkou
- 3 titrační baňky
- odměrný válec
- 2 kádinky
- filtrační papír
- bezpečnostní pipeta
- chemikálie: nasycený roztok Ca(OH)₂, 0,1M roztok HCl, fenolftalein

Příprava a rozbor

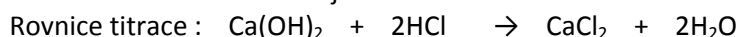
Žáci pracují ve skupinách. Je nutné je upozornit na střídavé dokonalé utěsnění pryžových hadiček při nádechu a výdechu a procvičit techniku na válcích s vodou. Teprve potom žáci naplní válce roztokem Ca(OH)₂

Při nádechu je v 1. válci zachycen CO₂ obsažený ve vzduchu (0,04% obj.). Při výdechu je ve 2. válci zachycován CO₂ vzniklý v těle spalováním glukosy.

Zjištěním koncentrací Ca(OH)₂ v obou válcích můžeme z rozdílu těchto koncentrací zjistit množství vydechaného CO₂. Koncentrace Ca(OH)₂ se zmenší o tolik, kolik CO₂ vydechneme.

Koncentraci Ca(OH)₂ zjišťujeme titračně – acidimetricky. Jako odměrný roztok použijeme 0,1M roztok HCl. Jako indikátor fenolftalein. Titrujeme do růžového zbarvení.

$$n_1 : n_2 = 1 : 2$$

$$n_1 = \frac{1}{2} n_2$$

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

$$c_1 \cdot V_1 = \frac{1}{2} c_2 \cdot V_2$$

$$c_1 = \frac{1}{2} c_2 \cdot V_2 / V_1$$

c₁ neznámá koncentrace Ca(OH)₂

c₂ koncentrace HCl (0,1M)

V₁ množství vzorku Ca(OH)₂ z promývacích válců (10ml)

V₂ spotřeba 0,1M HCl při titraci

Příprava 0,1M roztoku HCl : z 36% HCl	při hustotě 1,17	8,52ml na 1l roztoku
	při hustotě 1,19	8,40ml na 1l roztoku